

Idegen nyelvi mérés 2014/2015-ös tanévben

Az idegen nyelvi mérés keretében az angol nyelvet első idegen nyelvként tanulók szövegértési készségeinek írásbeli mérésére került sor .

- 6. évfolyamán a KER szerinti A1,
- 8. évfolyamán a KER szerinti A2 szinten.

A mérés időtartama 2X30 perc volt.

A mérés a következő részekből állt:

- olvasott szöveg értése,
- hallott szöveg értése.

A feladatlapok kitöltése alatt sem szótár, sem más segédeszköz nem volt használható.

Az idegen nyelvi mérések lebonyolítására mérési csoportokban kerül sor.

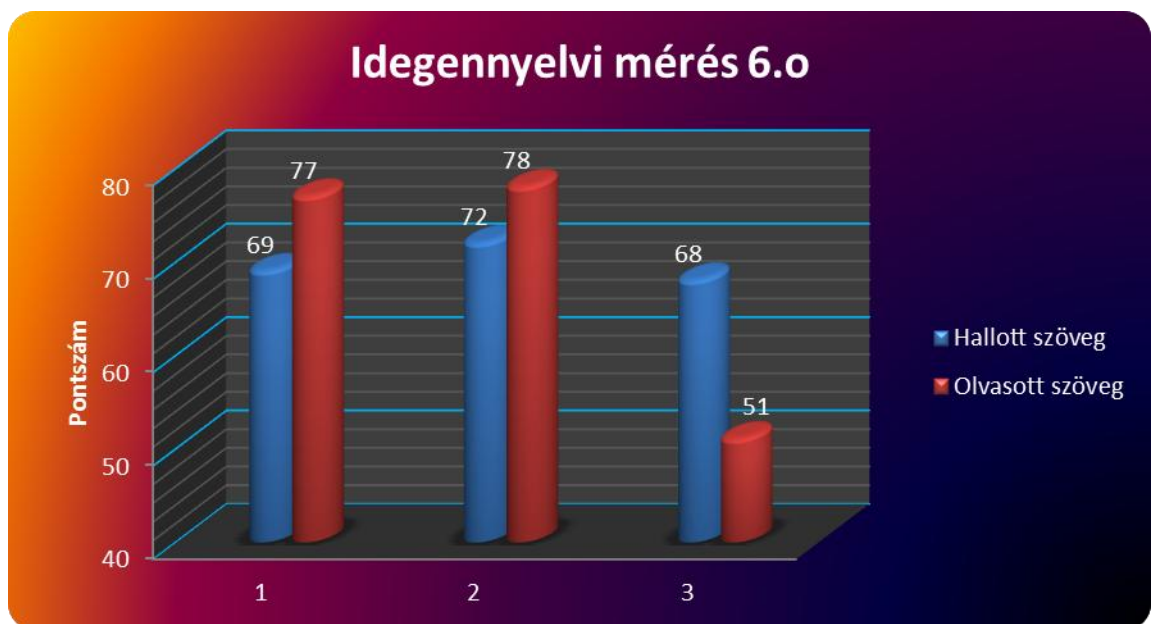
A mérés értékelése helyben történt, – a mérés napján nyilvánosságra hozott javító kulcsok alapján.

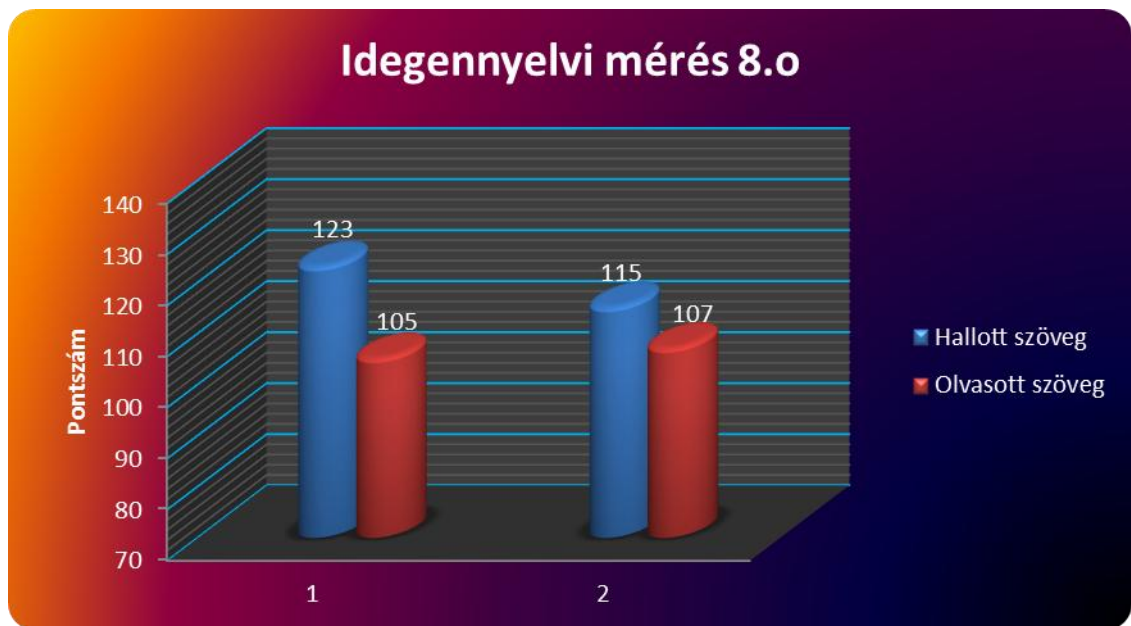
Az idegen nyelvi mérés tanulónkénti eredményeit az adatbegyűjtő rendszerben kellett rögzíteni.

Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele az idegen nyelvi mérésben:

- részt kell venniük az idegen nyelvi mérésben.
- az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján azok a speciális feltételek biztosíthatók a tanuló számára, amelyeket az idegen nyelvi órákon a tanórai foglalkozás keretében, illetve az értékelés során biztosítanak (pl. időhosszabbítás, egyes készségek értékelése alóli felmentés).

Eredményeink:

Célnyelvi mérés 2014/2015-ös tanévben

A mérés koncepciója és kerete két dokumentumban rögzített alapelvekkel áll összhangban. Egyrészt a *26/1997. (VII. 10.) MKM rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról (1997)* című rendelettel, másrészt pedig *Az emberi erőforrások minisztere 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelete a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról (2013)* című rendelet tartalmával. Az 1997-es dokumentum a következőképpen fogalmazza meg a két tanítási nyelvű iskolai nevelés-oktatás céljait és feladatait (3. bekezdés):

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlessze, a tanulókat megtanítsa az idegen nyelven való tanulásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására. A tanulók alkalmassá váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák, illetve szakmájukat mind a két nyelven gyakorolják. Célja továbbá, hogy különböző kultúrák értékein keresztül nevelje a tanulókat türelemre, megértésre és nyitottságra; törekedjen pozitív én- és ország kép kialakítására; értesse meg a nemzetközi kapcsolatok és együttműködés fontosságát.

A két tanítási nyelv alkalmazásával az intézményes idegennyelv-tanulás a természetes nyelvsajátításhoz közelít. Ezáltal elérhető, hogy az anyanyelv-tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett, a tanulók magas szintű idegennyelv-tudás idegennyelv-tanulási képesség birtokába jussanak, tehetségük kibontakozhasson. Követelmény tehát, hogy legyenek képesek az idegen nyelven való gondolkodásra, az idegen nyelv használatára az információszerzésben, -közlésben és -alkalmazásban. A tanulók értsék meg az idegennyelv-tudás állandó gondozásának szükségességét, a mind kiegyensúlyozottabb kétnyelvűség elérése és megtartása érdekében.

A fenti, jelenleg érvényes rendelet konkrét kimeneti követelményeket nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a tanulóknak az egyes évfolyamok végére konkrétan mit, milyen minőségben és mennyiségben kell tudnia a célnyelven.

A másik rendelet, *Az emberi erőforrások minisztere 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelete a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról (2013, 609.o.)* című dokumentum részben átfogalmazva tartalmazza a fentieket, és több pontban fejt ki a célokat.

- (1) A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegen nyelvtanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:
 - a) az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
 - b) a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
 - c) a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
 - d) a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,
 - e) a két tanítási nyelvű oktatás befejezését követően a tanulók legyenek képesek arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár a célnyelven folytassák, továbbá hivatásukat mind a két nyelven magas szintű nyelvtudással műveljék.

- (2) A magyarországi két tanítási nyelvű oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék és empátiával fogadják azok kultúráját.

A felmérés tartalmi kereteinek megfogalmazásakor a két hivatkozott rendeletben felsorolt célok közül nem lehetett mindegyiket integrálni, mivel nem mérhetőek idegen nyelvi tesztekkel az anyanyelvi kompetenciákra, a célnyelvi műveltségre, a nevelési és tantárgy-integrációra, a tantárgyi tudásra, valamint a türelemre, megértésre, nyitottságra, én- és ország képre, az attitűdökre, empátiára vonatkozó célok. Ami a stratégiák hatékony használatát illeti, kizárólag közvetve lehet ezekre következtetni a stratégiai kompetenciákra utaló jelenségekből, de ezek vizsgálatát sem tűzhetette ki a felmérés célul.

A felmérés tartalmi kereteibe szervesen illeszkednek a következő, általánosan megfogalmazott követelmények: a diákok „legyenek képesek az idegen nyelven való gondolkodásra, az idegen nyelv használatára az információszerzésben, -közlésben és -alkalmazásban.”

A célnyelvű mérés országos eredménye 2014/2015 tanévben:

http://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/meresek/celnyelvi_meresek/celnyelvi_meres_eredmenyek2015.pdf

Célnyelvi mérésről:

A mérés koncepciójának és tartalmi kereteinek meghatározó eleme a kommunikatív kompetenciák, amelyre a *Közös Európai Referenciakeretre épül*. A kommunikatív kompetenciák a használható nyelvtudást fedik le, amelynek mérése a négy alapkészségen keresztül, a valós nyelvhasználathoz hasonló, jelentés-központú feladatokon keresztül lehetséges

A tartalmi keretek kiindulási pontjai a következők voltak: milyen hétköznapi helyzetekben, milyen életszerű feladatok megvalósítása során kell a 6. és 8. osztályos tanulóknak a célnyelven A2-es és B1-es szinteken teljesítenie ahhoz, hogy a hallott és olvasott szövegek jelentését megértsék, illetve

képesek legyenek gondolataikat, beszédzándékaikat az európai dokumentumokban (ld. *KER*) és a tantervben foglaltakkal összhangban írásban kifejezni. A beszédképesség kimaradása a mérésből annak validitását veszélyezteti, mivel az általános iskolai nyelvtudás fejlesztésének céljai között a **beszédképesség meghatározó**.

Sajnálatos módon a mérésben a beszédképesség felmérése nem szerepel.!

1. A feladatok középpontjában a nyelvi jelentés áll (nem a nyelvi forma).
2. A feladatok a célcsoport számára (12-14 évesek) érdekesek, motiválóak, és nem jelentenek túlzott kognitív kihívást.
3. A feladatok nem kívánnak olyan háttértudást, amely ne lenne elvárható minden tanulótól az általános iskolai tantervek (NAT) alapján. Tehát a nyelvi tesztek tantárgyi tudást nem mérnek.
4. Mivel nem minden diák tanult azonos tantárgyakat a célnyelven, nem alkalmaztunk olyan teszteket, amelyek az egyes intézményekben tanult tantárgyak elsajátítását mérték volna a célnyelven. Ezért a tesztek nagy valószínűséggel nem fedtek le olyan részképességeket, szókincse szerint meghatározható területeket, amelyek a célnyelven tanult tantárgyhoz lennének kapcsolhatóak. Ezeket az erős pontokat kizárólag a tananyagokra építve lehetett volna felmérni.
5. A tesztek olyan feladatokból állnak, amelyek egyaránt alkalmasak a nyelvtudás fejlesztésére és mérésére.
6. Megoldásuk a kevésbé kreatív tanulókat nem hozza hátrányos helyzetbe.
7. Pozitívan hatnak a tanulási és értékelési folyamatokra: a feladatok jó nyelvpedagógiai gyakorlatot jelenítenek meg, és azt erősítik.
8. Az iskolákban használt tananyagokból a feladatok típusai nagy ismerősek.
9. A feladatok megoldásából egyértelműen megállapítható és értékelhető, hogy a tanuló mit tud, és mit nem tud, ill. amit tud, azt milyen mértékben és hogyan tudja alkalmazni.
10. A hallott és olvasott szöveg értése feladatok mindegyike objektíven értékelhető.
11. Az írásfeladatok értékelése három kritériumot tartalmazó szempontsorról készült el, amelyet az iskolákban a nyelvtanárok használtak.

A témakörök: a tesztekben felhasznált szövegek témakörei a *KER* és a *NAT* alapján készült.

Az alábbi szövegtípusokat tartalmazták a feladatok:

- (1) Összefüggő történet
- (2) Hirdetés, reklámfüzet, brosúra
- (3) Levél, email üzenet, blog bejegyzés
- (4) Újság, magazin, honlapok szövegei
- (5) Ismeretterjesztő könyvek szövegei: leírás, ismertetés, magyarázat

Párbeszéd, társalgás, interjú, szóbeli leírás.

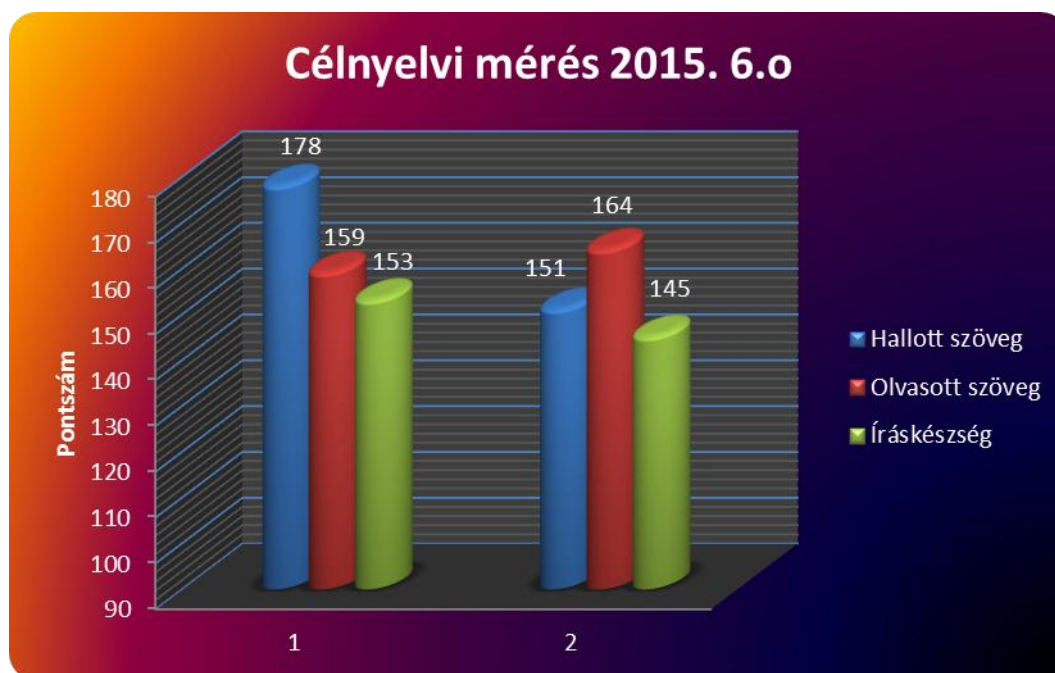
A tesztfüzetek felépítése és értékelése

A tesztfüzetek angol nyelvből (A2 és B1) szinten azonos struktúrára épültek. A tesztfüzetek 6-6 feladatot tartalmaztak, készségenként kettőt. A pontozás és súlyozás A2 és B1 szinten azonos volt:

Hallott szöveg értése	10+10 = 20 pont
Olvasott szöveg értése	10+10 = 20 pont
Írás	10+10 = 20 pont
Összesen	60 pont

- (1) A feladatok megoldására készségenként 45, összesen 135 perc állt rendelkezésre.
- (2) A feladatokban az utasítások a célnyelven szerepeltek.
- (3) Az első két feladat a hallott szöveg értését mérte. A feladatokat elektronikusan rögzített hanganyagról kétszer hallgatták meg a diákok. A hangfelvételeket anyanyelvű beszélőkkel vettük fel.
- (4) A harmadik és negyedik feladat az olvasott szöveg értését mérte.
- (5) A hallott és olvasott szöveg értését mérő feladatok mindegyike 10-10 itemből állt. Ezek a zárt feladatok felelet-párosításra és felelet-választásra épültek. Mindkét készség esetében az egyik feladat egy hosszabb, összefüggő szövegre épült, a másik egymástól független rövidebb szövegekre.
- (6) Minden hallott szöveg értése és olvasott szöveg értése feladat példával kezdődött.
- (7) Ezeknek a feladatoknak mindegyikét a megadott kulcsok alapján értékelték a nyelvtanárok.
- (8) Az ötödik és hatodik feladat írásfeladat volt. Egyikben levelet (email-t), a másikban blogbejegyzést kellett a diákoknak írnia.
- (9) A két írásfeladat értékeléséhez egyszerű, közérthető, egyértelműen alkalmazható értékelési szempontsor készült, mely három kritérium mentén fogalmazta meg a követelményeket. Mindkét feladat értékelése 1-10 –es skálán történt. Az értékelési szempontok megbízható, összehangolt használatához tréningre lett volna szükség, amire jelen esetben nem nyílt lehetőség.
- (10) A diákok átfogó teljesítményének értékelése a három készségből együttesen történt meg. Nem volt a három készségre vonatkozóan külön minimum teljesítmény, amelyet feltétlenül el kellett volna érnie a tanulóknak ahhoz, hogy a követelményeket teljesítsék.
- (11) Ahhoz, hogy a tanulók az A2 és B1 szinteket teljesítsék, egységesen 60%-os teljesítménynél magasabbat, 36 pontnál többet kellett elérniük.

Célnyelvi mérés eredményünk a 2014/2015 tanévben:

Leggyakoribb hibák az írásbeli vizsgán®(előző évek tapasztalatai City&Guilds)

Gyakori hibák	Feladatrész	Javaslatok
A vizsgázó a megengedett szószámnál több szóban válaszol a kérdésre	Olvasásértés Hallás utáni szövegértés	Figyelmesen el kell olvasni az utasítást!
A vizsgázó nem használja ki azt, hogy a Listening (Hallás utáni szövegértés) részben kétszer hallgathatja meg a CD-ről a szövegeket	Hallás utáni szövegértés	Előfordulhatnak olyan szavak, kifejezések, amelyek az első hallásra rossz irányba mutatnak. Másodszor meghallgatva kiderül a jó válasz!
A vizsgázó kifut a rendelkezésre álló időből, és nem marad ideje minden feladatra.	Íráskészség	Fogalmazásnál célszerű vázlatot készíteni! Célszerű időbeosztást készíteni!
A vizsgázók nem gondolják át, hogy mit akarnak írni, és kinek szól a fogalmazás.	Íráskészség	Figyelmesen, átgondoltan láss a feladathoz!
A vizsgázók nem használnak változatos szóincset, illetve bonyolultabb szerkezeteket.	Íráskészség	Itt kell megmutatni, hogy a nyelvtudás megfelelő a mért szintnek!

Gyakorlás az angol nyelvi mérésre A1 és A2 szinten

- Letölthető feladatsorok 6. és 8. osztályosok számára:

https://elt.oup.com/general_content/hu/segedanyagok/nyelvimeres?cc=hu&selLanguage=hu&mode=hub

Horváth Gabriella
intézményvezető helyettes